

*Hartelijk Welkom!
op de NCW Bilderberg-conferentie
'Ondernemen is méér.... over maatschappelijke betrokkenheid
van bedrijven'*

De conferentie wordt gehouden in de Bilderberg-zaal.

*Door de grote belangstelling
staan in twee zalen, direct grenzend aan de
Bilderberg-zaal schermen opgesteld, waar de conferentie ook
kan worden gevolgd.*

Om 16.15 uur beginnen de diverse workshops.

*Het nummer van uw workshop staat bij uw naam op de
deelnemerslijst.*

*De indeling van de workshops treft u aan in de
conferentiemap.*

*Na afloop van de discussiegroepen is het aperitief in de lounge,
waarna het diner om 19.00 uur begint.*

Na het diner is de bar geopend tot 01.00 uur.

Zaterdagochtend kunt u vanaf 07.00 uur ontbijten.

Wij wensen u een goede conferentie en een prettig verblijf.

25 januari 1997

Hotel de Bilderberg, Oosterbeek, NCW Bilderberg conferentie

'Ondernemen is meer...'

over maatschappelijke betrokkenheid van bedrijven

*Oecumenische dienst en workshop 'Mensen in de marge, wat kan het
bedrijfsleven daarvoor doen?'*

door J.D.W. Eerbeek, gevangenispredikant

Programma NCW Bilderberg-conferentie
'Ondernemen is méér....
over maatschappelijke betrokkenheid van bedrijven'

Vrijdag 24 januari 1997

- 13.00 uur **Ontvangst** met koffie en lunch
- 14.00 uur **Opening** door drs J.C. Blankert, voorzitter Vereniging NCW en voorzitter Vereniging VNO-NCW
- 14.15 uur **'Ondernemingen en goed burgerschap'**, door prof dr A.C. Zijdeveld, hoogleraar algemene sociologie Erasmus Universiteit
- 14.45 uur **'Kiezen voor engagement'**, door ir J.J. Slechte, president-directeur Shell Nederland
- 15.15 uur **Pauze**
- 15.45 uur **'Maatschappelijke betrokkenheid concreet vormgeven'**, door mevrouw prof dr A.J.M. Roobeek, hoogleraar technologie en economie Universiteit Nijenrode en hoogleraar Universiteit van Amsterdam en door L. Bikker, voorzitter Jong Management
- 16.15 uur **Workshops**
- 18.00 uur **Aperitief**
- 19.00 uur **Diner**

Zaterdag 25 januari 1997

- 09.0 uur **Oecumenische dienst** door ds J.D.W. Eerbeek, gevangenispredikant te Den Haag
Piano: mevrouw W.Th. Vegter-Blanken
- 10.00 uur **'Ondernemers kunnen meer'** door K.J. de Jong, managing director Nederlandse Kamer van Koophandel voor Amerika en initiatiefnemer van het project voor gehandicapten 'No limits'
- 10.30 uur **Pauze**
- 11.15 uur **Forumdiscussie** met de inleiders en de zaal onder leiding van mevrouw S.M. Dekker, algemeen directeur Algemene Werkgeversvereniging VNO-NCW (AWVN)
- 12.30 uur **Afsluiting** van de conferentie door drs J.C. Blankert
Lunch

Workshops

Workshop 1

'Mensen in de marge, wat kan het bedrijfsleven daarvoor doen?', door **drs J.D.W. Eerbeek**, gevangenispredikant te Den Haag en door **R. de Bruijn**, initiatiefnemer respectievelijk coördinator van het project Exodus.

Workshop 2

'Maatschappelijk betrokken ondernemen: maatschappelijk handelen integreren in het bedrijfsproces', door **mevrouw drs S.C. Wolff** van Good Company.

Workshop 3

'Wat Philips doet voor langdurig werklozen', door **drs A.L.A. van der Bruggen**, projectmanager Philips werkgelegenheidsplan.

Workshop 4

'Managers in ontwikkelingssamenwerking, uitdaging voor jong en oud', door **drs W.A. Zuidhof**, manager van het VNO-NCW-project PUM (Programma Uitzending Managers) en door **J.P. Bos**, voorzitter Jong Management kring Utrecht en initiatiefnemer van het EYE-project (Exchange Young Executives) en door **prof. dr W.C.J. Koot**, hoogleraar bedrijfsantropologie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en tevens lid van het comité van aanbeveling van EYE.

Workshop 5

'Ideëel bankieren', door **P. Blom**, directeur Triodos Bank te Zeist.

Workshop 6

'Niemand is kansloos', door **A. van Dijk**, directeur Brugprojecten CNV en FNV.

Workshop 7

'Opleiden naar werk', door **A.L. Greiner**, directeur IVIO te Lelystad.

Workshop 8

'TOP-project, uitwisseling van politici en managers', door **mevrouw mr Y.C.M.T. van Rooy**, lid Tweede Kamer en door **drs F.A. van Drimmelen**, algemeen secretaris Jong Management.

Workshop 9

'Ondernemers doen méér', het project voor allochtonen van VNO-NCW met de Anne Frank Stichting, door **dr R.J.C. Koster**, algemeen directeur BV Textielfabrieken H. van Puijenbroek en lid Dagelijks Bestuur VNO-NCW en door **mevrouw mr C. de Meester**, secretaris sociale structuurvraagstukken Vereniging VNO-NCW.

Workshop 10

'Bedrijfsponsoring als vorm van maatschappelijke betrokkenheid', door **mr W. van Es**, directeur Nationale-Nederlanden.

LITURGIE

voor de oecumenische dienst op zaterdagmorgen 25 januari 1997
op de NCW Bilderberg-conferentie

Voorganger: Ds. J.D.W. Eerbeek,
predikant Huis van Bewaring te Scheveningen
en voorzitter Stichting Exodus

Piano: Mevrouw W.Th. Vegter-Blanken

In deze dienst staat als evangeliëlezing centraal Marcus 1: 14-20. Deze lezing is gekozen uit de Eerste Dag, zondag 26 januari 1997, Handreiking jaarorde sectie eredienst van de Raad van Kerken in Nederland.

De liederen zijn liederen die regelmatig gezongen worden in het Huis van Bewaring.

Opening en welkom

Zingen: Komt ons in diepe nacht ter ore, gezang 160: 1,2 en 3 (Liedboek voor de kerken)

Komt ons in diepe nacht ter ore:
de morgenster is opgegaan,
een mensenkind voor ons geboren,
'God zal ons redden' is zijn naam.
Opent uw hart, gelooft uw ogen,
vertrouwt u toe aan wat gij ziet:
hoe 't woord van God van alzo hoge
hier menselijk aan ons geschiedt.

Geen ander teken ons gegeven
geen licht in onze duisternis
dan deze mens om mee te leven
een God die onze broeder is.
Zingt voor uw God, Hij openbaarde
in Jezus zijn menslievendheid.
Zo wordt de wereld nieuwe aarde
en alle vlees aanschouwt zijn heil.

Zoals de zon komt met zijn zegen
een bruidegom van licht en vuur,
zo komt de koning van de vrede -
voorgoed gekomen is zijn uur.
Hij huwt de mensen aan elkander
zijn liefde gaat van mond tot mond.
Hij geeft zijn lichaam ons in handen.
Zo leven wij zijn nieuw verbond.

Votum en groet

160 Komt ons in diepe nacht ter ore

wijze: psalm 118

1543, Pseaumes octante trois de David,
mis en rime Françoise, Genève 1551

The musical score is written on ten staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The melody is simple and hymn-like. The lyrics are printed below the staves, with hyphens indicating syllables that span across notes. The lyrics are: '1 Komt ons in die-pe nacht ter o-re: de mor-gen-ster is op-ge-gaan, een men-sen-kind voor ons ge-bo-ren, 'God zal ons red-den' is zijn naam. O-pent uw hart, ge-looft uw o-gen, ver-trouwt u toe aan wat gij ziet: hoe 't woord van God van al-zo ho-ge hier men-se-lijk aan ons ge-schiedt.'

Het aansteken van de Paaskaars onder pianospel van het lied:

Licht dat ons aanstoot (Lied 94 uit de bundel Zolang er mensen zijn, Huub Oosterhuis)

Licht dat ons aanstoot in de morgen
voortijdig licht waarin wij staan,
koud, één voor één en ongeborgen,
licht, overdek mij, vuur mij aan.
Dat ik niet uitval, dat wij allen
zo zwaar en droevig als wij zijn
niet uit elkaars genade vallen
en doelloos en onvindbaar zijn.

Gedicht

*Geef mij een naam uit de gedet. nee den agenda
week 13 - 1997*

Gebed

Zingen: Ga mee met ons (melodie: Abide with me)

Ga mee met ons, trek lichtend ons vooruit
naar tijd en land, door U ooit aangeduid.
Leef op in ons, de mens die leven moet,
één die de toekomst heeft, die leeft voorgoed.

Ga mee met ons, verberg U niet altijd,
gun ons een flits, een teken in de tijd
dat U nog leeft, nog steeds om mensen geeft
en zonder wanhoop voor de vrede leeft.

Ga mee met ons, wie zijn wij zonder U?
Een mens gaat dood aan enkel hier en nu.
Licht op in ons, wees vuur en vlam van hoop.
Houd steeds in ons de toekomstmens ten doop.

392 Abide with me; fast falls the eventide

Eventide

William Henry Monk 1823-1889

Schriftlezing: Marcus 1: 14-20

*bij zondag 26 januari 1997.
De Eenige Doopt*

En nadat Johannes was overgeleverd, ging Jezus naar Galilea om het evangelie Gods te prediken, (en Hij zeide): De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods is nabijgekomen. Bekeert u en geloof het evangelie.

En toen Hij langs de zee van Galilea ging, zag Hij Simon en Andreas, de broeder van Simon, in de zee staan en het net uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zeide tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken, dat gij vissers van mensen wordt. En zij lieten terstond hun netten liggen en volgden Hem. En een weinig verder gegaan zijnde, zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes zijn broeder, terwijl dezen bezig waren in het schip hun netten in orde te brengen. En terstond riep Hij hen. En zij lieten hun vader Zebedeüs in het schip achter met de dagloners en gingen heen, Hem achterna.

Zingen: Zo duister onze aarde (melodie: Er is een roos ontloken)

Zo duister onze aarde,
zo aardedonker dicht;
zal zij nog ooit aanvaarden
dat God sprak: 'Er zij licht';
dat licht in overvloed
zich vurig openbaarde
en God zag: het was goed?

Waar wij de toekomst wagen
of er geen nacht meer is,
daar zet Hij onze dagen
in zijn geschiedenis.
Zo zien wij: God is goed,
voorkomend onze vragen
met hoop die leven doet.

God die U openbaarde
tegen het duister in,
doe ons opnieuw aanvaarden
dat vuur van het begin.
Zeg heden: 'Er zij licht'
en overkom de aarde
met Jezus, licht van licht.

132 Es ist ein Ros entsprungen

16e eeuw / Michael Praetorius 1609

Preek

Zingen: Hij die gesproken heeft (lied 96 uit de bundel Zolang er mensen zijn, Huub Oosterhuis)

Hij die gesproken heeft een woord dat gaat,
een tocht door de woestijn, een weg ten leven,
een spoor van licht dat als een handschrift staat
tegen de zwartste hemel aangeschreven:
Hij scheidt ons hier een nieuwe dageraad,
Hij roept ons aan: 'Ik zal jou niet begeven'.

Hij die ons in zijn dienstwerk heeft gewild,
die het gewaagd heeft onze hand te vragen:
die ons uit angst en doem heeft weggetild
en ons tot hier op handen heeft gedragen;
Hij die verlangen wekt, verlangen stilt -
vrees niet, Hij gaat met ons, een weg van dagen.

Van U is deze wereld, deze tijd.
Gij hebt uw stem tot op vandaag doen klinken.
Uw Naam is hartstocht voor gerechtigheid,
uw woord de bron waaruit wij willen drinken.
gij die tot hiertoe onze toekomst zijt -
dat wij niet in vertwijfeling verzinken.

96. Hij die gesproken heeft

m. Bernard Huijbers

Gedicht

Voorbeden en oecumenisch Onze Vader

Onze Vader die in de hemel zijt,
uw Naam worde geheiligd.
Uw Koninkrijk kome.
Uw wil geschiede, op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

Zingen: Wij leven van de wind, gezang 249: 1,2 en 3 (Liedboek voor de kerken)

Wij leven van de wind
die aanrukt uit den hoge
en heel het huis vervult
waar knieën zijn gebogen,
die doordringt in het hart,
in de verborgen hof,
en uitbreekt in een lied
en opstijgt God ten lof.

Wij delen in het vuur
dat neerstrijkt op de hoofden,
de vonk die overspringt
op allen die geloven.
Vuurvogel van de vloed,
duif boven de Jordaan,
versterk in ons de gloed,
wakker het feestvuur aan.

Wij teren op het woord,
het brood van God gegeven,
dat mededeelzaam is
en kracht geeft en nieuw leven.
Dus zegt en zingt het voort,
geeft uit met gulle hand
dit manna voor elk hart,
dit voedsel voor elk land.

Zegen

249 Wij leven van de wind

wijze: Nun danket alle Gott

Johann Crüger 1648

1 Wij le - ven van de wind
die aan-rukt uit den ho - ge
en heel het huis ver-vult
waar knieën zijn ge-bo - gen,
die doordringt in het hart,
in de ver-bor - gen hof,
en uitbreekt in een lied
en .op-stijgt God ten lof.

Bemindde gelovigen!

Iedere zondag wordt in het Huis van Bewaring in Scheveningen een kerkdienst gehouden.

Zo'n 50 gedetineerden nemen daaraan deel. Ook zijn er kerkgan-
gers van buiten aanwezig. Vrijwilligers van de Haagse kerken.

Ze helpen mee met de koffie, helpen opzoeken in de liedboeken
le en hebben gesprekken met gedetineerden na afloop van de dienst
~~onder de~~
~~koffie~~. We zitten in een halve cirkel.

De meeste gedetineerden zijn buiten niet gewend om naar de kerk te gaan. Vaak zijn ze wel gelovig, en bezig met levens-
vragen. Maar als ze vrij zijn, hebben ze geen contact met de kerk. De meesten hebben helemaal geen contact met welk samen-
levingsverband dan ook. Ze leven in de marge. Weg bij alles wat wij onze geordende samenleving noemen. Naar hun gevoel en
beleving: afgeschreven voor de rest van hun leven!

We hebben een sobere liturgie.

De Paaskaars wordt aangestoken. Onze Hulp is in de Naam van de Heer.

We bidden samen. En we lezen uit de bijbel. Meestal ~~Vooral~~ evangelieverhalen. Daar is grote belangstelling voor. Vooral in een beeldcultuur is het opmerkelijk dat er weer grote behoefte blijkt te zijn aan verhalen. Verhalen met een diepere betekenis. Verhalen waarin je iets van jezelf in kunt herkennen.

We zingen.

Dan het Onze Vader en aan het eind staan we allemaal op en ik spreek de zegen over hen uit. ~~Over hen, en over hen met wie ze zich verbonden voelen.~~ (De Here zegene u en Hij behoede u, de Here doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.)

En dan weer koffie. De koekjes gaan rond. En de bloemen worden uitgedeeld. Allemaal 1 bloem. Kleine levenssteunen in een wereld van steen.

Waarom komen mensen eigenlijk naar de kerk? Natuurlijk, voor de sfeer. En misschien wel voor de koffie. Logisch in de geslotenheid van het gevangenisleven. Om geborgenheid te vinden.

En is

Om te bidden. Om iets van gemeenschap te beleven. En als de mogelijkheid er is, dan worden wortels uit het verleden weer geactiveerd. "M'n vader, die ging altijd naar de kerk".

En soms

De vrijwilligers in het Huis van Bewaring zijn graag geziene gasten onder de gedetineerden. Ze laten je voelen dat je nog niet bent afgeschreven, zei iemand. Een van hen, een dame van 87 jaar, wordt oma genoemd. En iemand zei: dat oma nog in mij gelooft, en iedere zondag hier komt om ons op te zoeken, wie ben ik dan dat ik niet in mijzelf geloof?

Geloven in mensen! Werken aan de toekomst!

Zomaar een paar mensen jongere en oudere mensen die zich focussen welin een beetje te brengen

In de evangelielezing gaat het om de roeping van de eerste discipelen door Jezus. Jezus is niet zomaar iemand.

Hij is op aarde gekomen, van God gezonden, vervuld van een geloof in de mensen. Hij gelooft in de toekomst van de wereld.

Daar zet Hij zijn hele bestaan op in. Het leven en de aarde zullen nieuw worden. Wat gebroken is, gaat heel gemaakt worden. Daarom is Hij gekomen.

God wil geen God zijn zonder de mensen. Dat blijkt al direct bij de roeping van de discipelen door Jezus. Zonder medewerkers zal zijn Koninkrijk niet aanbreken.

Het gaat bij de missie van Jezus om het Koninkrijk van God.

Wat is dat?

In het Koninkrijk van God gaat het niet om hoogverheven zaken boven onze menselijke maat uit. Maar het gaat om dingen die wij allemaal kunnen meevoelen. Waar we allemaal op zijn tijd naar hunkeren. Zonder welke geen mens kan leven. Dat ik tot

mijn recht kom. Dat Mijn leven zinvol is. Dat ik in harmonie
leef met mijn omgeving. Dat ik er mag zijn. En dat er mensen
zijn die van me houden en die me waarderen.

Het gaat om leven aan het lijden en het verdriet voorbij.

Het gaat om een concrete toekomst voor mensen die aan het
leven kapot zijn gegaan. Het gaat om nieuwe kansen voor mensen
die zichzelf en anderen kwaad hebben gedaan. Heel in het
bijzonder vraagt Jezus onze zorg voor de kwetsbaren in de
samenleving. Zij die honger hebben, of dorst. Vreemdelingen.
Mensen die naakt zijn of ziek of in de gevangenis. Dienst aan
hen is dienst aan God. In hun gelaat zien we Gods gelaat.

In het Koninkrijk van God gaat het om God en mensen die in
elkaar willen geloven. God en mensen met elkaar onderweg om
het leven goed te maken.

Wat dat allemaal concreet betekent, zien we in de weg van
Jezus. Als we Jezus zien, dan zijn twee dingen heel opvallend.
Als Hij mensen ontmoet, dan voelt Hij altijd feilloos aan wat
er in hen omgaat. Jezus heeft een haarscherp aanvoelingsvermo-
gen voor de binnenkant van het leven. En wat we vervolgens
altijd zien, is dat mensen, na een ontmoeting met Hem opstaan.
Ze hebben nieuwe moed geput om hun weg te vervolgen. Ze zien
weer iets in het leven. En ze komen weer in beweging.

Blinden worden ziende, en lammen gaan weer op weg.

De vier mannen in het verhaal dat we gelezen hebben, worden
door Jezus geroepen, terwijl ze bezig zijn met hun dagelijkse
bezigheden van de visserij.

Midden in ons dagelijks werk worden wij geroepen met het oog
op het Koninkrijk. Het christelijk leven kent geen onderscheid
tussen de zondag en de maandag. Onze levenstijd is de tijd van

het Koninkrijk.

De tijd is vervuld, zegt Jezus, en het Koninkrijk Gods is nabijgekomen.

Jezus spreekt hen aan. Jezus roept hen. Hij roept hen tot navolging. ^{bestaan} Existentieel voor ons leven is dat wij geroepen mensen zijn. Aangesproken mensen. Wij hebben een stem verstaan. Wij leven van een stem uit den hoge, die midden in onze werkelijkheid tot ons spreekt. Wij leven niet bij wat uit onszelf opkomt. ~~De stemmen van hebzucht en eigenbelang, van verloedering en van ondergang worden tot zwijgen gebracht.~~

Want er is een stem ^{van de Aarders} die mij zegt wie ik ben, en wie ik mag zijn. Een stem die tot mij zegt dat Hij mij nodig heeft om van deze aarde een bewoonbare aarde te maken.

~~Geroepen mensen.~~

~~Zoals het staat in een prachtig lied:~~

~~Lieve Heer, Gij zegt 'kom' en ik kom
want mijn leven is onder de macht gesteld
van de Heer die mijn dagen en nachten telt.~~

~~En de Heer zegt 'kom' en ik kom.~~

Zo zijn wij geroepen mensen die mede-verantwoordelijkheid mogen dragen voor de ~~beweging van Jezus~~ ^{schepping van God}. Die roeping doortrekt al onze levensverbanden. In onze relaties, in de opvoeding van onze kinderen, op de plaatsen waar we werken.

Ik zal maken dat gij vissers van mensen wordt. ["] Vissers van mensen, dat wil zeggen: mensen uitnodigen hun leven te gaan zien binnen de horizon van het komende rijk van God.

Het is een radicale oproep van Jezus. En wat opvalt, is dat zij zonder slag of stoot hun leven op Zijn kaart zetten.

5

Jezus. Een mens van God, die mensen inspireert, aanspreekt. Die
richting wijst voor hun leven. Jezus. De mens van God die de
samenleving richting wijst. Als een samenleving die moet
beantwoorden aan de constitutie van God. Gerechtigheid, vrede
en heelheid van de schepping.

Waarom worden die mannen door Jezus aangesproken? Het staat er
niet bij. Het zal zeker Zijn sterke uitstraling en Zijn diepe
overtuiging zijn.

Ik denk dat wij mensen met overtuiging en uitstraling vandaag
ook in onze samenleving heel hard nodig hebben. Mensen met een
ideaal. Mensen met geloof. Mensen die richting kunnen geven. *Identificeer
figuren!*
Zo denk ik dat het voor gedetineerden in de gevangenis van
vitale betekenis is dat de samenleving vanuit brede lagen zich
daar present stelt. Dat mensen met statuur naar binnen gaan.
En in gesprek gaan met gedetineerden. Betrokkenheid op hun
leven tonen. En in die betrokkenheid hen ook inspireren en
bemoedigen om nieuwe wegen te gaan.

De problematiek van mensen in de marge van de samenleving is
vaak zo omvattend, dat een brede inspanning noodzakelijk is.
Het gaat om het scheppen van kansen. Want er is een opeensta-
peling van achterstandssituaties. Achterstanden in de persoon-
lijke levenssfeer en maatschappelijke achterstanden.

Door de gemeente Den Haag ^{wordt} een poging gedaan om brede maat-
schappelijke verbanden en organisaties te betrekken bij het
maatschappelijk herstel van kwetsbare groepen. Niet alleen
welzijnsinstellingen, maar ook werkgevers en woningcorporaties
hebben een verantwoordelijkheid. Zij slaan de handen ineen om
door het scheppen van perspectief mensen uit hun isolement te
bevrijden. Daarbij zijn ook ondernemers uit de Hollandse

Werkgeversvereniging betrokken. Zij proberen in ~~dat~~ beleid de bij hen aangesloten werkgevers te stimuleren binnen hun mogelijkheden mee te doen. En daar zijn hele positieve ervaringen mee opgedaan. in dat beleid

Gelovig leven is gaan in de voetstappen van Jezus. Een nieuwe aarde dichterbij brengen. In kansen voor mensen en in de structuren van de samenleving, iets laten oplichten van het Koninkrijk van God dat komende is in de wereld. En dat ons eens bij de voleinding van God uit in volle luister geschonken zal worden.

VNO NCW

Mr R.A.C. Blijlevens

secretaris arbeidsvoorwaarden- en pensioenbeleid

Adres

Vereniging VNO-NCW
Bezuidenhoutseweg 12
Den Haag

Postadres

Postbus 93002
2509 AA Den Haag

E-mail

RACBlijlevens@vno-ncw.nl

Telefoon

070 349 02 10

Telefax

070 349 02 35

Workshop 1

16.15 uur - 18.00 uur.

Welkom

Mensen in de marge,

wat kan het bedrijfsleven daarvoor doen?

reintegratie ex-gedetineerden

samengewerkt Hollandse Werkgeversvereniging

Nieuw perspectief

voorstellen:

Roel de Bruyn, coordinator St. Exodus Den Haag en St.
Exodus Utrecht

Jan Eerbeek, voorzitter Exodus Den Haag, justitiepredi-
kant, oud-gemeenteraadslid Den Haag

Inleiding op het thema door mij en door Roel de Bruyn

Daarna: discussie over de inleidingen en naar aanleiding van
de inleidingen.

Ik zal beginnen met de inleiding, Roel de Bruyn zal deze
vervolgen

Wat de inleiding betreft: 5 punten

1. achtergronden criminaliteitsproblematiek
2. het ontstaan van Exodus
3. Filosofie van Exodus / maatschappelijk herstel in de ge-
meente Den Haag
4. Opzet van de Exodusprojecten
5. Trajectbegeleiding naar werk.

Arbeidsleiding

Arbeidsleiding Exodus

1. Achtergronden criminaliteitsproblematiek.

- 17 jaar justitiepredikant
 - gv: verschillende denominaties: prot. RK. HV. Joods, Moslim en Hindoe
 - veel belangstelling. Geslotenheid. Diepere lagen. Existentiele vragen.
 - velen voelen zich in de marge. Zonder perspectief. Detentie wordt je nagedragen. Vanmiddag toespitsing van de problematiek. Als rode draad bij veel gedetineerden.
 - velen zijn kansarm opgegroeid op emotioneel, sociaal en maatschappelijk gebied.
 - levensverhalen van gedetineerden laten ons zien dat velen zich met hun leven in een vicieuze cirkel bevinden. Er is een zorgwekkend recidivepercentage. Naar cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek is 75% van de veroordeelden meer dan 1x veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
- Bijna 2 jaar geleden schreef ik samen met een RKcollega een rapport met als thema 'In de gevangenis geweest'. Dat was in opdracht van de Hoofdpredikant en de Hoofdaalmoezener bij de Inrichtingen van Justitie. Het rapport was bedoeld om kerken op landelijk, regionaal en plaatselijk niveau meer bij de nazorg aan ex-gedetineerden te betrekken. Een onderdeel van dat rapport was een omschrijving van de aard van de problematiek van veel gedetineerden en ex-gedetineerden op basis van een enquête onder ca. 130 justitiepredikanten en aalmoezeners. Iemand schreef: Als de ex-gedetineerden geen leef-werkplek hebben, blijft de onderwereld over, waar iedereen terecht kan.

Algemeen ← ^{onttloc}
oelthpouk cp
fel & p
SEM / ISMA

foel. Lond. dH

Annet ^{propem the}
Lond.

- Terugval in criminaliteit heeft te maken met persoonlijke problematiek en met het ontbreken van maatschappelijke voorwaarden. Ik noem een paar dingen:

Op het persoonlijk vlak gaat het vaak om identiteitsproblematiek, het ontbreken van basisvertrouwen, het niet kunnen voeren van een eigen huishouding, instabiliteit in de dagelijkse levensverrichtingen, verslavingsproblematiek, problematiek mbt. de eigen religieus-culturele achtergrond, zingevingsproblematiek, het ontbreken van duurzame significante contacten.

Op maatschappelijk gebied gaat het o.m. om het ontbreken van werk, het ontbreken van huisvesting, het ontbreken van voldoende steunende contacten en stigmatisering.

2. Het ontstaan van Exodus

De Stichting Exodus ontstond 15 jaar geleden. In de kring van vrijwilligers en pastores in het justitiepastoraat ^{in Scheveningen}. Men constateerde tijdens de detentie, dat als men vrij was, er grote behoefte was aan nazorg. Justitiepastores stelden dat hier een taak lag voor de kerken en maatschappelijke organisaties. Er werd begonnen in een kleine kelder met een laagdrempelig opvangcentrum dat 2x per week geopend was en gerund werd door vrijwilligers. In de afgelopen jaren is een omvangrijk nazorgprogramma ontwikkeld met projecten in Den Haag en Utrecht en een project in Alkmaar in voorbereiding. Vrijwilligers en professionals werken er in samen.

In de beschrijving beperk ik mij tot Den Haag

In Den Haag zijn 5 projecten.

- 1. Een open huis als eetcafe.
- 2. Een begeleid woonproject
- 3. Een fietsenmakerij als werkervaringsproject.
- 4. Arbeidstoeleiding en begeleiding naar huisvesting.
- 5. Bijzondere kerkdiensten.

Familie helpt

*Individueel
Structureel*

3. De filosofie van de Exodusprojecten

3.1 De problematiek van veel ex-gedetineerden is zodanig complex dat een samenhangend aanbod in wonen, werken, relaties en zingeving noodzakelijk is. Het Exodusprogramma biedt deze samenhang in begeleiding.

Gericht op concreet mede de peld best.

3.2 Het is noodzakelijk om de samenleving zo breed mogelijk bij de begeleiding te betrekken, en de begeleiding ook in de samenleving te integreren. Zo heeft Exodus contacten met kerken, woningcorporaties, werkgeversorganisaties, welzijnsinstellingen enz. Terzijde: het Exodusprogramma past geheel in het maatschappelijk herstelbeleid van de gemeente Den Haag.

Eind 92 werd door de CDA fractie in de gemeente Den Haag een motie ingediend met als inzet te komen tot een verbreding van het draagvlak van maatschappelijk herstel van mensen in de marge van de samenleving. Het ging erom te komen tot een samenhangende aanpak op het gebied van wonen, werken en welzijn door welzijnsinstellingen, woningcorporaties, werkgevers. Geconstateerd werd dat 10.000 mensen, ex-psychiatrische patienten, ex-gedetineerden, verslaafden, dak- en thuislozen, zwervers, zich in de marge van de samenleving bevonden. Inmiddels zijn er in allerlei samenwerkingsverbanden diverse pro-

jecten van de grond gekomen om het maatschappelijk perspectief van deze groepen te vergroten.

evt. stukje video

*rykumchi
Exodus*

*dk
Uth.
Alkm
Asa
SEM*

4. Opzet Exodus projecten: Roel de Bruyn

Reletia ISMA

5. Arbeidstoeleiding: Roel de Bruyn

PUNT PREPAREREN FORUMDISCUSSIE

*!!! Fin dreeg stel
i nul jeren
heel fonde
plan
don
aut 4 z*

Vraagvelden voor de discussie:

1. informatief n.a.v. de inleidingen + praktische vragen

2. ziet u er een taak in voor ondernemers om iets te doen voor

deze groep vanuit maatschappelijke betrokkenheid? *Hoe ver kan*

3. Waar liggen knelpunten?

*myr meekoppelle betrokkenheid geen
by myr business?*

4. Waar liggen weerstanden in de onderneming

(die vd Kemp

5. Welke mogelijkheden ziet u voor bedrijven?

6. Dit is een model op maat. Is dit geen druppel op een gloeiende plaat? Er is een gigantische werkloosheid in deze doelgroep. Is het wel mogelijk vanuit het bedrijfsleven structureel iets voor deze groep te doen?

Stelling: al dat gepraat is wel mooi, maar er is gewoon te weinig werk. Deze groep valt als eerste buiten de boot. Zijn er wel banen?

7. Hoe schat u als ondernemer de toekomst in mbt. deze doelgroep?

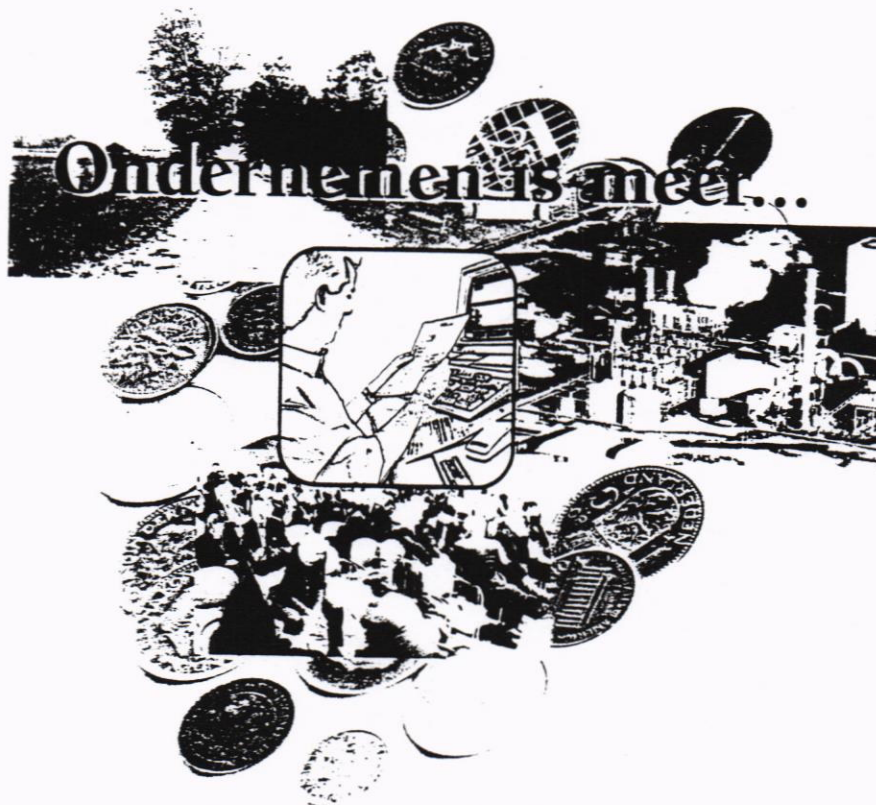
Hoe moeten mensen in de marge worden voorbereid naar uw mening? Scholing of juist niet geschoold?

Wat kan het welzijnswerk in deze zin betekenen? Waar moet het welzijnswerk zich op voorbereiden?

Deelnemers

NCW Bilderberg-conferentie
'Ondernemen is méér..... over maatschappelijke betrokkenheid van bedrijven'

Het nummer achter uw naam geeft de workshop aan waarin u bent ingedeeld

over maatschappelijke betrokkenheid van bedrijven

NCW

Hotel De Bilderberg, Oosterbeek

24 - 25 januari 1997

A

De heer H. Alterburg 10 Alterburg Heibedrijf
Drs J.E.P.M. Alting von Geusau 6 Hollandse Werkgevers Vereniging HWV

B

De heer P.W. Baardse 7 Livingstone Building BV
Mevrouw P.M. Baarslag-de Mönnink 8 Inter Baarslag BV
De heer H.P.S. Baks 10 ABN-AMRO Bank NV
Mevrouw N.M. van der Veen 2
Prof. mr dr J.P. Balkenende 5 WI-CDA/Vrije Universiteit
Mevrouw mr B. Balkenende-Hoogendijk 5
De heer G. Bartelink 3 NMP Benegas BV
De heer B. Batelaan 4 Batelaan Kunststoffen
Mr M. Bazen 2 Zevenwouden Verzekeringen
Mevrouw Ph.A.A. Lambert
Drs B. de Beer 2 Shell Nederland
Mr R.H. van de Beeten 5 VKMO
Ir G.A. Beijer Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam
Mevrouw drs H.B.M. Bemboom 10 Ponypark Slagharen
De heer C.A. van den Berg 7 Rabobank
Mevrouw E.A. van den Berg-Bouterse Van den Berg Secretariaten BV
De heer L. Bikker 5 Bikker Communicatie Groep bv
Drs J.C. Blankert 5 Vereniging NCW - Vereniging VNO-NCW
Mevrouw T.J. Blankert-van Veen 9
Dr F.W. Blase Meurer 2 Erven Blase Meurer BV
Drs G. de Blij 2 Rabobank Zwolle
Mr R.A.C. Blijlevens 1 Vereniging VNO-NCW
De heer P. Blom 5 Triodos Bank nv
Mevrouw A.M. Blomsma 1 NV Nutsbedrijf Haarlemmermeer

C

De heer A.J. Chardon	4
Mevrouw A.M. Chardon-Kim	4
De heer D.J. Coehoorn	2 Vrije Universiteit
Jet Creemers	5 PLANpraktijk Dynamic Assistance Holding
Ir H.S.A.G. Cuypers	5 Akzo Nobel
Mevrouw H.F.M. Cuypers-Lensink	7

D

Drs J.G.M. Dalm	2 DSM
Mevrouw S.M. Dekker	2 AWWN
Drs C.J. van Gestel	4
Mevrouw A. Delhaas	10 World Vision
De heer R. Delhaas	10
De heer A.J.H. Diemel	2 AMEV Nederland N.V.
Mevrouw E.E. Diemel-Rütten	3
De heer A. van Dijk	6 Brug- + Instroomprojecten CNV/FNV
De heer R. Dikhoff	8 Ericsson Telecommunicatie BV
De heer H.H.J.J. Dinkgreve	7 Dinkgreve Kennismanagement
Drs J.A. Dortland	7 Vereniging VNO-NCW
Drs F.A. van Drimmelen	8 Jong Management
Mw. mr C.A.M.J. van Drimmelen-v.Hameren	6
De heer C.J.M. Duivenvoorden	9 Jardin Netherlands b.v.
Mevrouw E.M. Duivenvoorden-v.d. Helm	9
Ing. J.C. Duivenvoorden	2 Jansens Cakes
Mevrouw H.J.G. Duivenvoorden-Drent	4
Ing. J.G. Duivenvoorden	2 Verstegen Specerijen B.V.
Mevrouw C.M. Duivenvoorden-de Klerk	
Mevrouw I.E.E. van der Dussen	7 Onderwijsgroep A12
De heer A.J. Haagsma	7

Drs W.H. Gianotten Mevrouw M. Gianotten-Seyers	2 Drukkerij Uitgeverij H. Gianotten b.v. 7
De heer E.P. van Ginkel	2 Van Ginkel Veenendaal bv
Mevrouw mr D.M. van Gorp	2 Meertens Communicatie Advies
De heer A.L. Greiner	7 Stichting IVIO
H	
Mr J. Haeck Mevrouw B.J. Haeck-Slingerland	1 Transport en Logistiek Nederland (TLN) 1
De heer J.N.M. Haerkens MIB	9 WV Noord
De heer J.W.H. Hamers	6 VNBW
De heer B. Hamming	2 Haydon Recruitment
Drs E. Heerma	CDA Tweede Kamerfractie
Mevrouw mr A.M.C. Heijl	8 Vereniging VNO-NCW
De heer J.J.M. Helgers	CDA
De heer J.P. den Hengst	4 AKB Grootverbruik B.V.
Drs G. Herderschêe	De Volkskrant
De heer J. Herlaar Mevrouw dr C.A. Herlaar-Müller	9 2
Drs J.S.J. Hillen	CDA Tweede Kamerfractie
Mr E.J.C. Hillen	8 ONRI
De heer B. Hobbelink	2 DTZ Zadelhoff V.O.F
De heer C. Hoogstraten Mevrouw W. Hoogstraten-Bertram Lakerveld	8 Jonker Transport Veendam 8
Mr J.G. de Hoop Scheffer	9 CDA Tweede Kamerfractie
De heer J. ten Hoopen	9 Maatschappelijk Ondernemen
Ir J.J.A. Houben	5 Antonius Vessel Leads BV
De heer C. Hovenkamp	1 Stichting Philadelphia Zorg

Drs E.W.A. Klerken	9 Vereniging VNO-NCW
Drs H.H.M. Klooster	5 Vereniging VNO-NCW
De heer C. van der Knaap	6 CNV
Dr J.A. de Kok ofm.	6 Bissch. Contactcie. Kerk & Samenleving
Drs P. Koornneef	10 KNMB Pro Rege
Mevrouw J. Koornneef-van der Bogert	7
Prof. dr W.C.J. Koot	4 Vrije Universiteit
Mevrouw A. Korma	5 Jobs Service International
Ir M.P.H. Korten	5 Vereniging VNO-NCW
De heer F. Korteweg	4 Korteweg Communicatie BV
Dr R.J.C. Koster	9 BV Textielfabrieken H. van Puijenbroek
Mevrouw H. Kraan	8 SBI Training en Advies
Drs T.P.G. Kralt	Stichting CNCWZ/St. Philadelphia Zorg
Dr J.T.W. Krapels	10 JKB-Krapels Advies
Mevrouw C.A.M. Klapwijk	7
De heer A. de Kruijf	2 Uniworld Organisatie Consults
De heer S.O. Kruze	7 Buro 5
Drs J. Kuipers RA	5 Rabobank
L	
Mr O.G. van Laar	6 Arthur Andersen & Co.
Mevrouw E. Lammers	10 Trouw
Prof. dr L.M. van Leeuwen	7 CDA Eerste Kamerfractie
Mevrouw M.E.B. van Leeuwen-Veldhuyzen vZ	7
De heer A.J.J. Leferink	6 Leferink Haaksbergen bv
Mevrouw J.G. Leferink-Fränzel	6

N

Drs A.A. Nagtegaal 3 Heijnis en Koelman BV

Drs A.L.M. Nelissen 8 Dura Bouwgroep BV
Mevrouw drs A.M.L.M. Nelissen-Hanssen 10 Bureau Nelissen van den Dungen

Drs P.A. Nieuwenhoven KPN

Mr S.J.L. Nieuwsma 3 Vereniging VNO-NCW

Ir A. Nijdam 5 Man. en Adviesbureau Voordijk B.V.

De heer J.R.F. Nijhuis 2 Rabobank Borne
Mevrouw F. Nijhuis-Cats 1

O

Mr H.J.J.M. Oderkerk 6 BZW

Drs C.J.H.M. Oerlemans 4 Rabobank Nijmegen

De heer G.W. van den Oetelaar 1 Aann.Bedr. W. van den Oetelaar BV

Dr A.J.A.J. Olgers Vereniging VNO-NCW

Drs A. Ossewaarde 4 Hogeschool West-Brabant
Mevrouw E.C.A. Ossewaarde-Pater 1

P

Drs P.G.N. Peppelenbosch 4 Robeco Groep
Mevrouw M. Peppelenbosch 4

De heer M.I. Platschorre TBI Holdings B.V.
Mevrouw drs K.M.H. Peijs Europees Parlement

Ing. J.A.M. van Poppel 5 Radboudstichting W.O.F.

Mr A.J.M. van Poppel 10 ABAB Accountants

R

De heer H.J. Reusken 4 Reusken Bouw
Mevrouw W.M. Reusken-Klaver 4

Ing. T. Richmond 1 Richmond Training BV

Ir C.J. van Riel 5 Vereniging VNO-NCW

Mr W.B. Rietvelt Hogeschool Holland

Mr M.J.M. Smulders Mevrouw R. Smulders	9 Rabobank Rotterdam
Mevrouw mr Th.M. Snelders	2 Vereniging VNO-NCW
De heer J.R.J. Spaan	3 Vereniging VNO-NCW
Mevrouw drs N.F. Spanenburg	3 Hollandse Werkgevers Vereniging HWV
Drs N.W.J. Speelman Mevrouw M. Pieters	4 Sterrenberg 4
De heer J. Spruijt	6
De heer R.F.M. Staverman	Vereniging VNO-NCW
De heer J. Stekelenburg	3 FNV
Mevrouw N.P. Steyn-Karelse	5 WV Noord
De heer W.J. Stolte	Vereniging VNO-NCW
T	
Drs E.G. Strating	6 DSM
Drs J.P.M. Struijk	1 Vereniging VIFKA
Drs A.J.F. Struyk	6 Struyk Deelnemingen
Mevrouw drs K.M.R. Stubbé	10 Vereniging VNO-NCW
Drs G. van der Tang	3 WVN - Werkgeversvereniging Midden Nederl
Drs A. Taselaar	1 Arbodienst M&O Twente
De heer J.B. Tebbe	6 Livingstone Building Industry BV
De heer J.H.L. Tebbe	3 Livingstone Building Industry BV
De heer E.E. Timmer	10 Triad Take Five
Drs C. Timmer	1 Oud-voorzitter NCW
Drs H. Timmermans	Hollandse Werkgevers Vereniging HWV
Drs R.J. Tjeerdsma	4 Vereniging VNO-NCW

Drs P.M.G. de Vries	7 Banque Paribas Nederland NV
Mevrouw drs W.C.G. Voûte-Droste	9 VVD Tweede Kamerfractie
Mr Th.O. Vreugdenhil	10 Klein Poelgeest Beheer b.v.
Drs A. Vroon	2 SBI Training en Advies
W	
Mr J.G. Wassmer	5 De Jonge Management & Advies Group
Drs S.M.Th. van der Werf	6 De Baak Management Centrum VNO-NCW
Mevrouw I. Westenberg	Vereniging NCW
Mr A.A. Westerlaken	2 CNV
Drs H.H.H. Wieleman RA	10 Arthur Andersen & Co.
De heer J.C.M. Windt	9 ANP
De heer H. Winters	2 Haydon Recruitment
De heer I. van Woerden	4 Ballast Nedam IGB
Mevrouw H.G.M. Giezeman	2 Stichting Milieukeur
Mevrouw drs S.C. Wolff	2 Good Company
De heer A. van Meerwijk	3
Dr H.T. Wolters	3 Landelijk bureau DISK
Z	
Prof. dr A.C. Zijderveld	
Drs W.A. Zuidhof	4 PUM - Programma Uitzending Managers
Drs L. Zwiers	10 LWV
Mevrouw M. Zwiers	

Indeling Workshops

NCW Bilderberg-conferentie

'Ondernemen is méér..... over maatschappelijke betrokkenheid van bedrijven'

Workshop 1	: Pietersberg-zaal (richting lounge)
Workshop 2	: Oosterbeek-zaal (in dezelfde gang als de conferentie)
Workshop 3	: Van Tienhoven-zaal (richting lounge)
Workshop 4	: Sonnenberg-zaal (richting lounge)
Workshop 5	: Hertog-zaal (in dezelfde gang als de conferentie)
Workshop 6	: Wolfheze-zaal (richting lounge)
Workshop 7	: Warnsborn-zaal (richting lounge)
Workshop 8	: Gelderland-zaal (in dezelfde gang als de conferentie)
Workshop 9	: Hevea-zaal (in dezelfde gang als de conferentie)
Workshop 10	: Duno-zaal (richting lounge)

Hotel De Bilderberg, Oosterbeek

24 - 25 januari 1997

Workshop 1 - Mensen in de marge, wat kan het bedrijfsleven daarvoor doen?

Drs J.D.W. Eerbeek, Gevangenis-predikant - Stichting Exodus
De heer R. de Bruijn, Stichting Exodus

Secretaris: Mr R.A.C. Blijlevens, Vereniging VNO-NCW

Mevrouw A.M. Blomsma	NV Nutsbedrijf Haarlemmermeer
De heer H.C. van der Eijk	Sonneheerdt
Mevrouw M. van Engelen-Kranenburg	
De heer I.G.C. Faber MBA	Halbertsma Pallets Grouw B.V.
Mevrouw G.M.G. Fränzel-van Eyden	
Mevrouw M. Gerritsen	
Mr J. Haeck	Transport en Logistiek Nederland (TLN)
Mevrouw B.J. Haeck-Slingerland	
De heer C. Hovenkamp	Stichting Philadelphia Zorg
Mr N.J.J. van Kesteren	Vereniging VNO-NCW
Mevrouw C.M.N. Lempers-Bloemen	
Ing. M.F.F.M. v.d. Linden	b.v. Bouwbedrijf v.d. Linden
Mevrouw A.C. Meijer-Quist	
Drs P.C. Meijer	Dienstencentrum GKN
Mevrouw F. Nijhuis-Cats	
De heer G.W. van den Oetelaar	Aann.Bedr. W. van den Oetelaar BV
Mevrouw E.C.A. Ossewaarde-Pater	
Ing. T. Richmond	Richmond Training BV
De heer W. Ruijgrok	Vereniging VNO-NCW
Drs J.P.M. Struijk	Vereniging VIFKA
Drs A. Taselaar	Arbodienst M&O Twente
Drs C. Timmer	Oud-voorzitter NCW

Workshop 2 - Maatschappelijk betrokken ondernemen: maatschappelijk handelen integreren in het bedrijfsproces

Mevrouw drs S.C. Wolff, Good Company

Gespreksleider: De heer A.J.H. Diemel, AMEV Nederland N.V.

Secretaris: Mevrouw mr Th.M. Snelders, Vereniging VNO-NCW

Mr M. Bazen	Zevenwouden Verzekeringen
Drs B. de Beer	Shell Nederland
Dr F.W. Blase Meurer	Erven Blase Meurer BV
Drs G. de Blij	Rabobank Zwolle
De heer F. Broersma	Broersma & Zn. BV Transport Stroobos
De heer D.J. Coehoorn	Vrije Universiteit
Drs J.G.M. Dalm	DSM
Mevrouw S.M. Dekker	AWVN
Ing. J.C. Duivenvoorden	Jansens Cakes
Ing. J.G. Duivenvoorden	Verstegen Specerijen B.V.
De heer J. Emmelkamp	NELF Lakfabrieken bv
Mevrouw J.M. Emmelkamp-van der Molen	
De heer H. van Engelen	Centraal Beheer Holding N.V.
De heer D.J. van Es	Architectuur & Advies
Drs W.H. Gianotten	Drukkerij Uitgeverij H. Gianotten b.v.
Mevrouw H.G.M. Giezeman	Stichting Milieukeur
De heer E.P. van Ginkel	Van Ginkel Veenendaal bv
Mevrouw mr D.M. van Gorp	Meertens Communicatie Advies
De heer B. Hamming	Haydon Recruitment
Mevrouw dr C.A. Herlaar-Müller	
De heer B. Hobbelink	DTZ Zadelhoff V.O.F
Mevrouw A.E.F. Jacobs-Heijnderickx	
Mevrouw T. te Kamp-Koelman	
De heer A. de Kruijf	Uniworld Organisatie Consults
Ing. J. van der Meulen	STN Telefact
De heer J.R.F. Nijhuis	Rabobank Borne
Mevrouw N.M. van der Veen	ABN-AMRO Bank NV
De heer C. van de Velden	Comp. Centr. C.C.V.
Drs A. Vroon	SBI Training en Advies
Mr A.A. Westerlaken	CNV
De heer H. Winters	Haydon Recruitment

Workshop 3 - Wat Philips doet voor langdurig werklozen.

Drs A.L.A. van der Bruggen, Philips

Gespreksleider: Dr H.T. Wolters, Landelijk bureau DISK

Secretaris: Drs A. Rutgers van der Loeff, Vereniging NCW

De heer G. Bartelink

Mr E.G.J.M. Bogaerts

De heer J. Bokhoven

Ing. P. van den Broek

Ir L.M.M.N. Buchau

Mevrouw E.E. Diemel-Rütten

De heer B.J.M. Jaspers

Dr E.P. de Jong

Mevrouw A.M. v.d. Linden-v. Iersel

De heer J.M. Mertes

Drs A.A. Nagtegaal

Mr S.J.L. Nieuwsma

De heer A. van Meerwijk

Drs L.J.E.M. van Riswijk

De heer W.E. Scherpenhuijsen Rom RA

De heer R.J. Sebes

De heer J.R.J. Spaan

Mevrouw drs N.F. Spanenburg

De heer J. Stekelenburg

Drs G. van der Tang

De heer J.H.L. Tebbe

Mevrouw mr Y.G.P.M. Ulijn

NMP Benegas BV

Bogaerts en Groenen Advocaten

Banque Paribas Nederland NV

Lima Advies

Solvay Chemie B.V.

Device Automation B.V.

GAK Groep

Uniapac

Heijnis en Koelman BV

Vereniging VNO-NCW

WVM

De Financiële Telegraaf

Vereniging VNO-NCW

Hollandse Werkgevers Vereniging HWV

FNV

WVN - Werkgeversvereniging Midden Nederl

Livingstone Building Industry BV

ING Groep

Workshop 4 - Managers in ontwikkelingssamenwerking, uitdaging voor jong en oud.

Drs W.A. Zuidhof, PUM - Programma Uitzending Managers

De heer J.P. Bos, Triad/Take Five

Prof. dr W.C.J. Koot, Vrije Universiteit

Secretaris: Drs R.J. Tjeerdsma, Vereniging VNO-NCW

De heer B. Batelaan

Batelaan Kunststoffen

De heer A.J. Chardon

Mevrouw A.M. Chardon-Kim

Drs C.J. van Gestel

Mevrouw H.J.G. Duivenvoorden-Drent

De heer J.P. den Hengst

AKB Grootverbruik B.V.

De heer N. Huijbregts

Huijbregts Communicatie Groep

De heer T. de Jong

De Jong Assurantiën bv

Drs P.P.A.I. van der Kaaij

VAGWW

De heer F. Korteweg

Korteweg Communicatie BV

De heer W.H. van Lindonk

Drs C.D. van de Merwe RA

KvK Haaglanden

Mevrouw B. van de Merwe

Drs C.J.H.M. Oerlemans

Rabobank Nijmegen

Drs A. Ossewaarde

Hogeschool West-Brabant

Drs P.G.N. Peppelenbosch

Robeco Groep

Mevrouw M. Peppelenbosch

De heer H.J. Reusken

Reusken Bouw

Mevrouw W.M. Reusken-Klaver

De heer J. Ruiter

WGVB

Drs W.H. van der Sluijs

Stichting Pepijnklinieken

Drs N.W.J. Speelman

Sterrenberg

Mevrouw M. Pieters

De heer E. van Voorden

Machinefabriek Van Voorden B.V.

Mevrouw A.E.M. van Voorden-Molenschot

Mevrouw R.M.M. de Vos-Jansen

De heer I. van Woerden

Ballast Nedam IGB

Workshop 5 - Ideeel bankieren.

De heer P. Blom, Triodos Bank nv

Gespreksleider: Drs O.W.A.H.M. Mengelberg, Wadinko CV

Secretaris: Ir M.P.H. Korten, Vereniging VNO-NCW

Prof. mr dr J.P. Balkenende	WI-CDA/Vrije Universiteit
Mevrouw mr B. Balkenende-Hoogendijk	
Mr R.H. van de Beeten	VKMO
De heer L. Bikker	Bikker Communicatie Groep bv
Drs J.C. Blankert	Vereniging NCW - Vereniging VNO-NCW
Mevrouw G. Boeve-Reurink	
Mevrouw J.N.H. Bongaards-Batema	
Mevrouw S. Broersma-Pera	
Jet Creemers	PLANpraktijk Dynamic Assistance Holding
Ir H.S.A.G. Cuypers	Akzo Nobel
Drs P.H.H. Geerdink	
Ir J.J.A. Houben	Antonius Vessel Leads BV
Dr J.J.H. Jacobs	Vereniging VNO-NCW
De heer P.H. Joosten	
Drs H.H.M. Klooster	Vereniging VNO-NCW
Mevrouw A. Korma	Jobs Service International
Drs J. Kuipers RA	Rabobank
De heer J.H. van Lindonk MBA	Will & co. B.V.
Mevrouw A. van Lindonk-van der Meer	
De heer G.P.B.C. Maas	Rabobank Delden
Ir A. Nijdam	Man. en Adviesbureau Voordijk B.V.
Ing. J.A.M. van Poppel	Radboudstichting W.O.F.
Ir C.J. van Riel	Vereniging VNO-NCW
Mevrouw A.C.M. Rijk-Marquering	
Mevrouw N.P. Steyn-Karelse	WV Noord
Ir A. de Vos	F. van Lanschot Bankiers N.V.
Mr J.G. Wassmer	De Jonge Management & Advies Group

Workshop 6 - Niemand is kansloos

De heer A. van Dijk, Brug- + Instroomprojecten CNV/FNV

Gespreksleider: J.P.M. Janssen RA, Heijmans NV

Secretaris: Drs S.M.Th. van der Werf, De Baak Management Centrum VNO-NCW

Drs J.E.P.M. Alting von Geusau	Hollandse Werkgevers Vereniging HWV
Mevrouw Y.D.E. Boer-van Laak	Y. Boer Beveiliging B.V.
Mw. mr C.A.M.J. van Drimmelen-v.Hameren	
De heer S.J. van Eijkelenburg	Oud-voorzitter NCW
De heer J.W.H. Hamers	VNBW
Mevrouw A.M.M. Janssen-van den Brink	
De heer W. de Jonge	Van Kralingen Intern. Verhuizingen
De heer C. van der Knaap	CNV
Dr J.A. de Kok ofm.	Bissch. Contactcie. Kerk & Samenleving
Mr O.G. van Laar	Arthur Andersen & Co.
De heer A.J.J. Leferink	Leferink Haaksbergen bv
Mevrouw J.G. Leferink-Fränzel	
De heer R.M. Lubbers	HIM Furness
Drs H. Luchtmeijer	Nuts Verzekeringen
Drs A.G. Matthijssen	LWV
Mevrouw Matthijssen	
Mr H.J.J.M. Oderkerk	BZW
De heer P.M. Rijk	Torkret GmbH
Mevrouw K. Ruiten-Woutersen	
De heer J. Spruijt	
Drs E.G. Strating	DSM
Drs A.J.F. Struyk	Struyk Deelnemingen
De heer J.B. Tebbe	Livingstone Building Industry BV
De heer J. van der Toorn	Device Automation B.V.
De heer S. Veninga	Gemeente Urk

Workshop 7 - Opleiden naar werk.

De heer A.L. Greiner, Stichting IVIO

Secretaris: Drs R.P.M. Seegers, Hollandse Werkgevers Vereniging HWV

De heer P.W. Baardse	Livingstone Building BV
De heer C.A. van den Berg	Rabobank
De heer B. Boer	Y. Boer Beveiliging B.V.
De heer L. Boeve	Bouwbedrijf Noordersluis
Mevrouw L. Brokking-Kiers	LEV Personeelsdiensten
Mevrouw H.F.M. Cuypers-Lensink	
De heer H.H.J.J. Dinkgreve	Dinkgreve Kennismanagement
Drs J.A. Dortland	Vereniging VNO-NCW
Mevrouw I.E.E. van der Dussen	Onderwijsgroep A12
De heer A.J. Haagsma	
Mevrouw drs M.M.E. Elbers-Vijlbrief	
Mevrouw M. Gianotten-Seyers	
Ir W.G.B. te Kamp	Tauw Beheer B.V.
Mevrouw J. Koornneef-van der Bogert	KNMB Pro Rege
Mevrouw C.A.M. Klapwijk	
De heer S.O. Kruze	Buro 5
Prof. dr L.M. van Leeuwen	CDA Eerste Kamerfractie
Mevrouw M.E.B. van Leeuwen-Veldhuyzen vZ	
Ir A.J. de Munter MBA	Pieter Bon Holding BV
Ir J.J. Slechte	Shell Nederland BV
Drs A. Venus	Albeda College
Drs C.W. Versteeg	Solvay Duphar
Mevrouw J.M. Visschedijk-Weber	
Mevrouw G.M.J. Voorbij	Kikai B.V.
De heer L. de Vos	VNBW
De heer P.M.G. de Vries	Banque Paribas Nederland NV

Workshop 8 - TOP-project, uitwisseling van politici en managers.

Mevrouw mr Y.C.M.T. van Rooy, CDA Tweede Kamerfractie
Drs F.A. van Drimmelen, Jong Management

Secretaris: Mevrouw drs S.J. Traas, Jong Management

Mevrouw P.M. Baarslag-de Mönnink	Inter Baarslag BV
Mevrouw mr M.J.J. Bogaerts-Tholen	Bogaerts en Groenen Advocaten/UVON
Ing. J.H. Bongaards	Electro-Staal B.V.
Drs ing. J.A. de Bont	Strukton Betonbouw BV
Mevrouw J. de Bont-Joosen	
Drs T. de Bruin	Verbond van Verzekeraars
Mevrouw drs Th.A.J. Burmanje	EnergieNed
De heer R. Dikhoff	Ericsson Telecommunicatie BV
De heer J.M.M. Elbers	Ichthus Hogeschool Rotterdam
De heer P.G.A. Fränzel	Fränzel BV
Mevrouw mr A.M.C. Heijl	Vereniging VNO-NCW
Mr E.J.C. Hillen	ONRI
De heer C. Hoogstraten	Jonker Transport Veendam
Mevrouw W. Hoogstraten-Bertram Lakerveld	
Mevrouw E. Huijbregts Reijnders	
Mevrouw H. Kraan	SBI Training en Advies
Dr F.B. Lempers	Vereniging VNO-NCW
Mevrouw A. v.d. Lof-de Groen	Raccord International Trading-JM
Mr W.M.J.M. Mierlo	St. Maatschappelijk Ondernemen MKB-NL
Mevrouw mr P.A. van Mierlo-Hylarides	
Drs A.L.M. Nelissen	Dura Bouwgroep BV
Mr P.W.G.M. van Rooij	AVBB
Drs J.G.M. Schimmel	AWVN
De heer J. van de Velden	Comp. Centr. C.C.V.
De heer H.J.A.M. Verèl	Schadebo B.V.
Mevrouw H.M.W. Verèl-Schaars	
De heer A.G. Verwoerd RA	
Ir. H.B.M. Visschedijk	Koopmans Bouwgroep

Workshop 9 - Ondernemers doen méér.

Dr R.J.C. Koster, BV Textielfabrieken H. van Puijenbroek
Mevrouw mr C. de Meester, Vereniging VNO-NCW

Secretaris: Drs E.W.A. Klerken, Vereniging VNO-NCW

Mevrouw T.J. Blankert-van Veen

Mr G.J. Boeles

De heer J.E. Bongers

Mevrouw W.J. Bongers-Becherer

Mevrouw J.G. Bruyns-de Graaf

De heer C.J.M. Duivenvoorden

Mevrouw E.M. Duivenvoorden-v.d. Helm

Ir J.W.M. van Elderen

Mevrouw M. Foudraïne-Kranenburg

De heer J.N.M. Haerkens MIB

De heer J. Herlaar

Mr J.G. de Hoop Scheffer

De heer J. ten Hoopen

De heer S. de Jong

Ing. P. de Jong

Mevrouw I. van der Kaaij-van der Woude

Drs H.J.A. van de Kamp

De heer J. Kiers

Drs A.A. Sels

Mr M.J.M. Smulders

De heer A. Troost

De heer A. van der Ven

Mevrouw drs W.C.G. Voûte-Droste

De heer J.C.M. Windt

Shell Nederland Raffinaderij B.V.

WVM-Werkgeversvereniging Midden Nederl.
l.

JBG-Event Marketing - UVON

Jardin Netherlands b.v.

Brabantia/BZW

De Baak Management Centrum VNO-NCW
WV Noord

CDA Tweede Kamerfractie

Maatschappelijk Ondernemen

De Jong Assurantiën

BBF Bouw- en Aannemingsmaatschappij

Vereniging NCW

EUMC Brussel

Hollandse Werkgeversvereniging HWV

Rabobank Rotterdam

Arbeidsvoorziening Nederland

Nedmag Industries BV

VVD Tweede Kamerfractie

ANP

Workshop 10 - Bedrijfs sponsoring als vorm van maatschappelijke betrokkenheid.

Mr W. van Es, Nationale-Nederlanden

Secretaris: Mevrouw drs K.M.R. Stubbé, Vereniging VNO-NCW

De heer H. Alterburg	Alterburg Heibedrijf
De heer H.P.S. Baks	ABN-AMRO Bank NV
Mevrouw drs H.B.M. Bemboom	Ponypark Slagharen
De heer R.M. Brokking	
Mevrouw A. Delhaas	World Vision
De heer R. Delhaas	
De heer A.W.G. van Eijden	Ysland Diepvries B.V.
De heer C.H. Gerritsen	Gerritsen Bouwgroep bv
De heer P.A. Esmeijer	DTZ Zadelhoff V.O.F
De heer A.G. Jacobs	Jacobs & Partners
Mevrouw J.C.C. van de Kamp-Maaten	
Drs P. Koornneef	KNMB Pro Rege
Dr J.T.W. Krapels	JKB-Krapels Advies
Mevrouw E. Lammers	Trouw
Mevrouw J.P.M. Lubbers-Koopman	
Mevrouw L.C.M. Maas-Honkoop	
De heer W. Meijer	Vreeken en Meijer bv Makelaardij
Mevrouw M.A.W. van Haeren	
Mevrouw drs A.M.L.M. Nelissen-Hanssen	Bureau Nelissen van den Dungen
Mr A.J.M. van Poppel	ABAB Accountants
Mr A.P.M.G. Schoenmaeckers	Vereniging VNO-NCW
Mevrouw C.M. Slechte-van Veen	
De heer E.E. Timmer	Triad Take Five
Mr Th.O. Vreugdenhil	Klein Poelgeest Beheer b.v.
Drs H.H.H. Wieleman RA	Arthur Andersen & Co.
Drs L. Zwiers	LWV

Bezuidenhoutseweg 12, Postbus 93002, 2509 AA 's-Gravenhage
Telefoon 070 3490 469, Telefax 070 3490 502

geel is al
gescand

Ds J.D.W. Eerbeek
Tomatenstraat 120
2564 CW 's-Gravenhage

's-Gravenhage, 4 november 1996

Beste Jan,

Enige tijd geleden belde ik je of je een bijdrage zou willen leveren aan onze Bilderbergconferentie die zal plaatsvinden op vrijdagmiddag 24 en zaterdagmorgen 25 januari. Je was zowel bereid om een workshop te houden als om de oecumenische dienst op zaterdagmorgen te leiden.

Je vroeg om enkele voorbeelden van diensten op vorige conferenties; die tref je bijgaand aan.

De conferentie gaat over het onderwerp 'Maatschappelijke betrokkenheid van bedrijven'. Daarvoor is bijgaande discussienota opgesteld die in de komende maanden zal worden besproken door onze leden.

Bijgaand tref je ook het concept-programma aan dat overigens nog gewijzigd kan worden. Niet alle genoemde personen hebben reeds toegezegd.

Op de conferentie zullen zo'n 300 mensen aanwezig zijn, merendeel leden van de Regionale Verenigingen van VNO-NCW en Jong Management alsook externe relaties.

In de workshops zullen zo'n 20 a 30 mensen meedoen. De bedoeling is dat na een inleiding van ca. 20 minuten discussie zal plaatsvinden met de deelnemers.

De titel van je workshop zou kunnen luiden: "Mensen in de marge, wat kan het bedrijfsleven ~~daarvoor~~ ^{voor hen} doen?"

Met als toelichting: "Ds. Jan Eerbeek is initiatiefnemer van het project Exodus dat gericht is op reïntegratie van ex-gedetineerden. Daartoe wordt onder meer samengewerkt met NCW-West-VNO. Concreet wordt geprobeerd om een nieuw perspectief te creëren".

Wil je ons laten weten of je kunt instemmen met deze tekst? Je kunt contact opnemen met mij of met Marianne Rugers.

Met vriendelijke groet,

Huib

Huib Klamer

de heer R de Bruijn

Coörd. Exodus dhr Klamer

Bezuidenhoutseweg 12, Postbus 93002, 2509 AA 's-Gravenhage
Telefoon 070 3490 469, Telefax 070 3490 502

Ds J.D.W. Eerbeek
Tomatenstraat 120
2564 CW Den Haag

's-Gravenhage, 13 december 1996

Geachte heer Eerbeek,

Verheugd over het feit dat u optreedt op de NCW Bilderberg-conferentie, nodig ik u namens NCW-voorzitter drs J.C. Blankert van harte uit om als gast van het NCW 24 en 25 januari 1997 in Hotel De Bilderberg te verblijven. Uiteraard is ook uw partner van harte welkom.

De uitnodiging met alle bijzonderheden treft u bijgaand aan. De antwoordkaart ontvang ik graag zo spoedig mogelijk van u retour.

Zoudt u zo vriendelijk willen zijn mij te laten weten of bij uw lezing gebruik wilt maken van dia-apparatuur, een overhead installatie, een laser-pointer e.d.
Mocht u nog andere speciale wensen hebben, of nadere inlichtingen willen, neemt u dan gerust contact met mij op.

Traditie is voorafgaande aan de conferentie om 12.30 uur een 'sprekers-lunch' te organiseren. Ook hiervoor nodig ik u van harte uit.

Met vriendelijke groet,

M.A. Rutgers
Organisatie NCW Bilderberg-conferentie

Telefoon 070 3490 473 - Fax 070 3490 502

Drs J.D.W. Eerbeek

Oosterbeek 24 januari 1997

In dank voor uw waardevolle bijdrage aan de NCW Bilderberg-conferentie,
"Ondernemen is méér.... over maatschappelijke betrokkenheid van bedrijven"
op 24 en 25 januari 1997 in Oosterbeek.

Met vriendelijke groet,

Drs J.C. Blankert

Bezuidenhoutseweg 12, Postbus 93002, 2509 AA 's-Gravenhage
Telefoon 070 3490 469, Telefax 070 3490 502

Drs J.D.W. Eerbeek
Tomatenstraat 120
2564 CW DEN HAAG

's-Gravenhage, 12 januari 1997

Beste Jan,

Wij zien terug op een geslaagde NCW Bilderberg-conferentie.

Nog bedankt voor je aandeel.

Bijgaand zend ik je een exemplaar van Het Verbond, waarin een verslag is opgenomen van de conferentie.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of the letters 'Hk' in a cursive, stylized script.

Huib Klamer